

Konsorciium nevládních
organizací pracujících
s migranty v ČR

|

*Consortium of Migrants
Assisting Organizations
in the Czech Republic*

Připomínky k návrhu zákona o volném pohybu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků (2. část připomínek)

Všechny připomínky považujeme za ZÁSADNÍ, není-li uvedeno jinak.

Verze připomínek pro jednání Výboru pro práva cizinců ze dne 27. května 2013.

kontakt: office@konsorcium-nno.cz

Dne 9.5.2013 rozeslalo Ministerstvo vnitra ČR do mezirezortního připomínkového řízení zákony rekodifikující současnou úpravu pobytu cizinců v ČR¹, a to jak cizinců z EU tak i cizinců z tzv. třetích zemí.

Návrh zákona o volném pohybu občanů EU je třeba zásadním způsobem přepracovat, a to z následujících důvodů:

I. SYSTÉMOVÉ POZNÁMKA:

Je třeba se zamyslet nad otázkou, zda je skutečně třeba přijímat zvláštní zákon o pobytu cizinců z EU. Zvláštní zákon má smysl tenkrát, pokud

- se úprava pobytu cizinců z EU zásadně liší od práva pobytu cizinců ze zemí mimo EU nebo
- zákon pro občany EU bude významně uživatelsky přívětivější, tedy přehlednější a jednodušší, takže občané EU nebudou muset pracovat se složitou normou.

Ani jeden z výše uvedených předpokladů však není splněn: většina úpravy návrhu zákona o volném pohybu osob je obdobná zákonu cizineckému (zejména represivní opatření) a zákon o volném pohybu občanů EU je velmi složitý (navíc stejně obsahuje řadu odkazů na cizinecký

¹ Jedná se např. o materiály čj. MV- 23084-3/OBP-2013 a MV-56287-1/OBP-2013.

zákon (viz např. § 34/1 i rodinným příslušníkům se má vydávat národní vízum, § 65 - zařízení je upraveno jen cizineckým zákonem, § 83 odst. 2 písm. a) pozvání je jen v cizineckém zákoně, nebo ustanovení §§ 88/2, 133/3 či 135/1e návrhu zákona o volném pohybu občanů EU).

Měl-li by mít zákon o volném pohybu občanů EU smysl, je třeba jej zásadně přepracovat, zjednodušit a vypustit z něj všechny duplicity s cizineckým zákonem.

Z důvodů zásady nediskriminace je třeba, aby rodinní příslušníci občanů ČR nebyli oproti rodinným příslušníkům občanů jiných států EU v žádném ohledu znevýhodněni a aby se jich týkala stejná zákonná ustanovení, např. i z důvodů aplikace judikatury Evropského soudního dvora.

Celému textu návrhu je třeba vytknout způsob, jakým je označována implementace aktů práva EU. Za implementaci práva EU je vydáváno i to, co jí v žádném případě být nemůže. Např. jakékoli represivní opatření je vydáváno za implementaci směrnice 2004/38/ES, což je neudržitelné (implementaci má stát plnit svou povinnost transpozice, nikoli vyplňovat prostor, který mu směrnice eventuálně ponechává).

II. ZÁKLADNÍ OBSAHOVÉ VÝHRADY:

Z obsahového hlediska lze výhrady rozdělit na zpříšňování dosavadní relativně liberální úpravy postavení občanů EU na straně jedné a na zpříšňování podmínek všech cizinců (tedy včetně občanů EU) na straně druhé.

Hlavním problémem zůstává podmínění pobytu delšího 3 měsíců povolením k pobytu respektive žádostí o povolení k pobytu (viz § 19 a násl).

III. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY KE KONKRÉTNÍM USTANOVENÍM:

Úvodní ustanovení

§ 4 odst. 2: volný pohyb občanů ČR po EU je definován příliš úzce. Např. i český občan, který je v jiném státě EU zaměstnán, byť by tam neměl vyřízen evidenční pobyt, je osobou, která právo volného pohybu po EU vykonává.

§ 6 odst. 1: přídavné jméno „*hodnověrným*“ způsobem prokáže je nadbytečné. Prokázat nelze jinak, než hodnověrně.

Obdobné platí pro § 19 odst. 1 písm. b) a další zákonná ustanovení.

§ 7 odst. 2: oproti současnému § 178 cizineckého zákona se omezuje svéprávnost 15 – 18letých cizinců, pokud jde o získávání povolení k pobytu. Pokud jde naopak o ztrácení povolení k pobytu, zde postačuje dle § 86 věk 15 let. Adolescentovi tedy nelze bez souhlasu rodičů povolit pobyt, ovšem lze jej bez souhlasu rodičů vyhostit či zajistit do detenčního zařízení. Ochrana práv dětí tedy ustupuje zájmu represivních složek na tom, aby měly usnadněnou práci.

§ 10: zbytečně se mění terminologie ze současného krátkodobého víza, či jednotného víza na schengenské vízum. Přitom dle Vízového kodexu (viz čl. 25) ne každé vízum musí být platné i pro ostatní schengenské státy.

§ 11 odst. 2: tato úprava prokazování totožnosti by měla být aplikovatelná i na ostatní řízení, kdy cizinec není jinak schopen prokázat svou totožnost. Není obhajitelné, aby bylo snazší cizince vyhostit, než mu povolit pobyt.

Právo volného pohybu

§ 13 odst. 2: při vstupu do ČR nemusí mít cizinec pouze schengenské vízum, nýbrž může mít i jiné pobytové tituly udělené Českou republikou, nebo jinými státy. Navržená úprava je zbytečně kazuistická.

§ 20 a 21: doklad o zdravotním pojištění by se měl předkládat pouze výjimečně, neboť platí nařízení 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, dle kterého má každý občan EU i jeho rodinný příslušník zajištěnu úhradu zdravotní péče v naléhavých případech.

Stanovení povinnosti cizinců předkládat doklad o zdravotním pojištění je především zdrojem zisku pro pojišťovny provozující komerční zdravotní pojištění cizinců, neboť cizinci z EU si z důvodu neznalosti kupují komerční pojistky i tehdy, ač je nepotřebují.

Povinnost předkládat doklad o zajištění ubytování je v rozporu se směrnicí 2004/38/ES. Toto bude nyní ještě významnější, neboť tento doklad by nyní byli nuceni shánět i všichni cizinci z EU, kteří – jakožto osoby často diskriminované na trhu s bydlením – jej zkrátka neseženou.

§ 21 odst. 1: sloučení rodiny musí být možné i v případech, kdy občan EU v ČR nepobývá, např. v případě manžela, kterému zůstalo zachováno právo pobytu z důvodů dle § 22 a chce se sloučit se svým dítětem.

§ 23 odst. 1: je sem třeba vložit ustanovení zachovávající právo pobytu v případech, že důvodem rozpadu partnerského vztahu bylo např. domácí násilí (analogicky k § 22 odst. 3 písm. c)

§ 24 – hlava III trvalý pobyt: zákon zavádí novou terminologii:

- „*má právo trvalého pobytu*“,
- „*vydá se povolení k trvalému pobytu*“,“ aj.

Není zřejmé, proč zde zákon užívá jiné formulace (dále ještě „*oprávnění k trvalému pobytu*“ dle § 27/2) aj. Proč se mění terminologie? Věta, že někdo má právo pobytu, je matoucí; vždy totiž bude muset o povolení k pobytu požádat.

§ 24 odst. 1 písm. a): právo na trvalý pobyt by se nemělo podmiňovat splňováním podmínek pobytu přechodného, minimálně ne u pobytu, který již uplynul před účinností nového zákona (viz přechodná ustanovení v § 192 odst. 1, kde není jasně řečeno, že se bude počítat i pobyt, během něž cizinec např. nepracoval)

§ 24 odst. 5 písm. a): podmínka dvouletého nejen pobytu, nýbrž i dvouletého trvání rodinné vazby je zpřísněním oproti současnému § 87h odst. 1 písm. b) cizineckého zákona, který vyžaduje pouze jednoroční rodinnou vazbu.

§ 25 odst. 1: z navrženého ustanovení vypadá dosavadní § 87h odst. 1 písm. c) současného zákona, dle kterého má nárok na trvalý pobyt i pozůstalý po občanu ČR s trvalým pobytem, a to bez ohledu na délku předchozího pobytu rodinného příslušníka

§ 29 odst. 2 písm. e): důvodem zamítnutí má být, že cizinec „*neposkytuje správnímu orgánu jinou součinnost nutnou ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti*“. Toto ustanovení je příliš široké a nejasné, jde nad rámec § 50 odst. 2 poslední věty správního řádu

(zde jde především o opatřování podkladů) a hrozí porušením ústavní zásady zákazu sebeobviňování.

§ 29 odst. 2 písm. h): Směrnice 2004/38/ES neumožňuje zamítnout žádost o povolení k pobytu z důvodů závazků v mezinárodních smlouvách, nýbrž pouze a výlučně z důvodů bezpečnostních.

§ 29 odst. 2 písm. i): Žádost nelze zamítnout ani v případě, že se nepodaří ověřit údaje uvedené v žádosti nebo skutečnosti tvrzené cizincem. Důkazní břemeno leží na správním orgánu, ten je dle § 3 správního řádu povinen zjistit stav věci a rozhodnout a nemůže přenášet důsledky nesplnění své povinnosti zjistit skutečný stav věci na žadatele.

§ 29 odst. 5: otázka přiměřenosti rozhodování o zamítnutí povolení k pobytu je řešena nejasně, vztah mezi odstavcem 5 a předchozími odstavci je nejasný. Přiměřenost musí být výslovným znakem všeho rozhodování o odepření práva pobytu, jak to vyplývá např. z čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. Navržená úprava je podstatně přísnější než dosavadní např. § 87d odst. 2 cizineckého zákona

§ 30 písm. d): zánik práva pobytu z důvodu získání práva pobytu dle cizineckého zákona je zbytečnou kazuističností a rozškátulkováním života cizinců. Např. dnes je pro držitele povolení k přechodnému pobytu ze zemí mimo EU nutné vyřídit si pro živnostenské podnikání paralelně s přechodným pobytem ještě dlouhodobé vízum, viz § 5 zákona o živnostenském podnikání.

§ 36: narozenému dítěti občana EU je třeba vydávat povolení k pobytu i v případě, že nebude žít přímo s občanem EU, nýbrž třeba s jeho manželem, kterému zůstalo zachováno právo pobytu dle § 22.

Vycestování, vyhoštění zajištění

§ 41: je nesystémové hovořit o udílení 5denního národního víza za účelem vycestování z úřední povinnosti a přitom jeho udělení podmiňovat procesní aktivitou cizince. Takový postup je logicky žádostí a nikoli úkonem z úřední povinnosti.

§ 43: automatické vydávání rozhodnutí o povinnosti občana EU opustit ČR je nesystémové, neboť k zamítnutí žádosti může dojít i dříve než za 3 měsíce po vstupu a samotné zamítnutí žádosti, k čemuž může dojít i z důvodů procesních či důkazních, neodůvodňuje povinnost vycestovat.

§ 47 odst. 2: automatické zařazování vyhoštěných rodinných příslušníků občanů EU do SIS je nežádoucí.

§ 51: z důvodů představujících tzv. překážku vycestování, je vyjímán rozpor s mezinárodními závazky České republiky. ČR by si tímto zrušila právní instrument, kterým by naplňovala své mezinárodní závazky, např. v oblasti lidských práv. Jedná se o naprosto nežádoucí změnu, která by vedla k závažnému porušování lidskoprávních závazků ČR.

§ 55: jakým způsobem se bude umožňovat policie vstup občanu EU během doby trvání jeho správního vyhoštění? Jak podá občan EU příslušnou žádost, když nesmí vstoupit na území ČR?

§ 57 odst. 2: zvláštní opatření za účelem vycestování, tj. povinnost hlásit se pravidelně na policii, bude možno uložit občanu EU, i když není vyhošťován, tedy i když je policií

pouze konstatováno, že nesplňuje podmínky pobytu a je mu stanovena lhůta k opuštění území dle § 44. Toto není přiměřené.

Dále je nepřijatelné, aby odvolání proti uložení zvláštního opatření nemělo odkladný účinek, viz § 117/2.

§ 62 odst. 1 písm. c): **neposkytování součinnosti policii při zjišťování totožnosti** nelze považovat za důvod pro zajištění nad rámec zákona o policii.

§ 62 odst. 1 c), d) a e):

Zajišťování cizinců musí být možné pouze v rámci důvodů dle § 46 odst. 1, tedy jde-li o ohrožování bezpečnosti státu nebo o závažné narušování veřejného pořádku. Ani neposkytování součinnosti policii ani nevycestování z ČR nepředstavuje ohrožení veřejného pořádku. Zajišťování je v těchto případech nepřipustné.

§ 62/2: je nepřijatelné, aby byli zajišťováni cizinci bez ohledu na věk, tedy i kojenci. Navíc dle § 64 zřejmě i tehdy, jedná-li se o nezletilé bez doprovodu.

§ 64 odst. 2: je nepřijatelné zajišťovat i děti, a to až do doby, než se ověří jejich věk, tedy zřejmě i nad dobu 90 dnů.

§ 66 odst. 2: je nepřijatelné zajišťovat cizince starší 15 let na dobu až 18 měsíců, navíc i v případě neposkytování součinnosti policii při ověřování totožnosti nebo při zajištění náhradního cestovního dokladu.

§ 67 odst. 2: není přijatelné, aby se při zajišťování cizinců nepřihlíželo k době zajištění dle zákona o azylu a tím se doba zajištění fakticky dále prodlužovala nad rámec 6 popř. 18 měsíců.

§ 82 odst. 1 písm. a): je nepřijatelné zahrnovat do nákladů spojených s vycestováním i náklady na přepravu cizince školy nebo na soudní jednání. Toto již zcela kopíruje předpisy trestní. Přítom detence je v zásadě nezávislá na zavinění cizince.

§ 83 odst. 5: je nepřijatelné, aby u rozhodování o úhradě nákladů spojených s vycestováním nebylo přípustné odvolání a aby zde existovaly další výluky ze správního řádu.

Správní řízení

§ 91 odst. 1: možnost hovořit jiným jazykem než češtinou by měla být v zákoně zakotvena i pro jakékoli správní řízení vedené též ministerstvem vnitra

§ 91 odst. 2: toto ustanovení o neodstranění vady žádosti je nadbytečné, neboť tato materie je řešena v § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, tedy neodstranění vady žádosti

§ 92: není žádoucí zavádět ohledně přerušování řízení zvláštní úpravu k § 64 správního řádu

§ 93 odst. 2: v případě odmítnutí výpovědi z důvodu ústavního zákazu sebeobviňování nelze takový postup sankcionovat automatickým neudělením povolení k pobytu.

Zde je zajímavý též rozpor s odstavcem 3: pokud odmítnu vypovídat z důvodu ochrany utajovaných skutečností, pak toto odmítnutí výpovědi sankcí zamítnutí povolení k pobytu stiženo není.

§ 93 odst. 5: Výsledky svědků a účastníků řízení bez přítomnosti právního zástupce jsou v rozporu s právem na právní pomoc a se zásadami správního řízení v demokratickém

právním státě. Paralelní výsledky se již dělají a není třeba jejich právní úpravu měnit. Ani v trestním řízení, které řeší mnohem významnější skutky než povolování pobytu, neexistují úkony, u nichž by nesměl být přítomný obhájce, a to též z důvodu prevence zneužívání pravomocí úřední osoby.

§ 95: ani u úpravy místního šetření není třeba zavádět odchylku od standardní úpravy správního řádu.

§ 96: ani u úpravy vyjadřování se k podkladům rozhodnutí není třeba zavádět odchylku od standardní úpravy správního řádu, když navíc každý cizinecký spis obsahuje i tzv. lustrace, tedy výpisy z informačních systémů, takže toto ustanovení by stejně bylo prakticky neaplikovatelné.

§ 97 odst. 2: stanovisko policie a bezpečnostních složek zřejmě nemusí obsahovat žádné informace, natož pak informace podléhající utajení. Navržená úprava je nepřijatelná z následujících důvodů:

- **Znamenala by zpřísnění oproti současnému stavu, kdy se praxe evidentně obejde bez těchto stanovisek**
- **Jedná se o vyluku z § 17 správního řádu, dle které by se i utajovaly i ty informace, které utajení dle zákona o utajovaných skutečnostech nepodléhají a**
- **Z dikce „nesouhlasné stanovisko“ nelze dovodit, že by tím byl naplněn důvod dle čl. 32 odst. 1 písm. a) bodu vi.) tedy že žadatel o vízum je považován za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost aj., respektive čl. 27 a násl. směrnice 2004/38/ES.**

§ 101 odst. 1: je nežádoucí zakonzervovat i nadále ručně vypisované formuláře, navíc velmi nepružné a obsahově velmi nejasné (např. u odstavce 2 písm. e), f) a m) není jasné, co se tím míní, mnoho lidí má vícero zaměstnavatelů, nemá jednu jasnou profesi aj.) Rušení vyplňování formulářů je v současné době anachronismem

§ 102: osobní podávání žádostí je nežádoucí odchylkou od správního řádu, který umožňuje žádost podat i poštou, elektronicky či prostřednictvím zástupce. Sama důvodová zpráva uvádí, že „*toto opatření má eliminovat podávání žádostí bez zákonem stanovených náležitostí, které jsou následně doplňovány žadatelem či jeho zástupcem na základě výzvy ministerstva. Úprava by současně měla přispět k celkové efektivitě řízení o žádosti.*“ Zde se jasně vyjadřuje, že úředníci ministerstva vnitra odmítají nabírat neúplné (či dle jejich mínění neúplné) žádosti, což je však protiprávní (viz § 37 a 45 odst. 2 správního řádu).

Povinnost osobního podávání žádostí o povolení k pobytu (nikoli však jiných podání, např. vzít žádost zpět či požádat o zrušení povolení k pobytu mohu i poštou) je samoučelnou administrativní komplikací pro cizince, jejíž nespravedlivost vůči cizincům je o to větší, že

- úřady cizinecké správy jsou fyzicky velmi obtížně dostupné (jako jediné úřady veřejné správy zde nejsou podatelny a cizinci tedy musí do front) a
- doba, kdy cizinec je oprávněn určitou žádost podat, je často velmi striktně limitována a nedodržení této doby pak znamená správní delikt, nebo dokonce nemožnost žádost podat.

Cizincům je tedy ukládána zbytečná povinnost, když stát navíc nemá kapacity, aby splnění této povinnosti umožnil, respektive přijímal.

§ 102 odst. 4: právo (nikoli však povinnost) ministerstva upustit od povinnosti osobního podání žádosti je zde upraveno tak, že cizinec bude žít v právní nejistotě, zda jeho žádost byla podána platně či nikoli.

§ 105: dle návrhu se stanoviska policie a zpravodajských služeb obecně nemají cizincům zpřístupňovat, a to i v případě, že nepodléhají utajování dle zákona o utajovaných skutečnostech. Toto je nepřijatelné. Je přece v rozporu se zásadami správního řízení, aby úředník měl k dispozici určité informace, o nichž účastník řízení neví, byť je třeba přímo k odůvodnění rozhodnutí nepoužije.

Nepřijatelné je i to, aby rozhodování o povolení k pobytu probíhalo výlučně na základě utajovaných informací. Je třeba uvést, že občané EU mají právo na získání povolení k pobytu. Je-li cizinec opravdu nebezpečný, pak je třeba jej vyhostit z důvodů stanovených v § 46 odst. 1 písm. a) nebo b).

V důvodové zprávě se dále neuvádí, zda bude proti rozhodnutí na základě utajovaných informací možnost podat správní žalobu: zákon o volném pohybu občanů EU toto nevylučuje, ovšem nový cizinecký zákon jí v § 361 odst. 1 písm. d) vylučuje.

§ 107: jedná se ve všech případech o nežádoucí odchylky od správního řádu, se kterými není možné souhlasit. Správní řád jakožto předpisy obecně platný, má dostatek prostředků k řešení situací, které ve správním řízení mohou nastat. K uzákonění výluky je třeba tvrdit a prokazovat, že povaha cizineckého řízení je tak odlišná od ostatních správních řízení, že taková odchylka je nutná.

§ 107 odst. 1 písm. a): zastavení řízení z důvodu neznalosti jazyka cizince - zde není řešeno, při kterém úkonu je třeba ovládnutí češtiny. Toto je zajisté třeba při výslechu, ovšem nikoli již při podávání žádosti ani při přebírání průkazů. Dále zde není řešena situace předvídaná v § 24 zákona o znalcích a tlumočnících, kdy žadatel si převede osobu, která sice tlumočnickem není, ovšem jazyk ovládá a správní orgán ji může dle § 24 zákona o znalcích a tlumočnících ustanovit.

§ 107 odst. 1 písm. c), a d): zastavování řízení v případě nepřevzetí vyhotoveného průkazu nebo nedostavení se k sejmutí biometrických údajů. Např. zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech žádné podobné ustanovení nemá. Oproti současnému stavu dochází navíc ke zpřísnění v tom smyslu, že cizinec by se musel ve stanovené lhůtě nejen omluvit, nýbrž i prokázat důvody své omluvy. Toto je nepřiměřeně tvrdé, neboť nemusí být vždy možné doručovat ministerstvu doklady o důvodech omluvy.

Dále by mělo být v zákoně přímo stanoveno, že cizinec by měl být předvoláván na konkrétní termín, neboť úřady bývají fyzicky nedostupné a je nespravedlivé požadovat po cizincích vystání fronty (kdy na ně stejně nemusí přijít řada) pod sankcí zrušení povolení k pobytu.

§ 107 odst. 2 písm. a): pokud české právo přiznává práva dle směrnice 2003/109/ES i rodinným příslušníkům občanů EU, není důvodu, aby si tito cizinci museli „vybrat“, jak tvrdí důvodová zpráva. Ostatně směrnice 2004/38/ES se na ně z titulu jejich rodinné vazby bude vztahovat i nadále.

§ 108: osobní dostavování se k převzetí biometrických průkazů je zbytečným zatěžováním cizinců i úřadů, které již dnes naprosto nestíhají svou práci. Není ani důvodem, proč by plná moc pro převzetí průkazu musela být úředně ověřena, když úřední ověření obecně ve správním řízení zapotřebí není.

§ 109 odst. 1: prodloužení správní lhůty u rodinných příslušníků ze současných 60 dnů na trojnásobek, je nepřijatelné. Toto správní řízení není typově ani zdaleka tak složité, aby to takto dlouhou správní lhůtu mohlo odvodňovat.

§ 109 odst. 2: dovětek týkající se prodlužování správních lhůt dle § 71 odst. 3 a 4 správního řádu reálně dále prodlužuje lhůtu na rámec 60 dnů, což je nežádoucí. Odkaz na ustanovení § 71 odst. 5 správního řádu je nadbytečný.

§ 111 odst. 1: odvolací lhůta proti rozhodnutí o povinnosti opustit ČR musí být standardně 15 dnů, nikoli jen 5 dnů. Toto ustanovení by představovalo past na právníky. Totéž platí i pro § 122 ohledně lhůty k podání soudní žaloby, která musí být standardní, nikoli pouze 10denní.

§ 113 odst. 2: důvody, proč by správní vyhoštění představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince mohou vyplývat nejen z výpovědi cizince, nýbrž i z jiných skutečností. Ministerstvo musí vyhodnocovat všechny skutečnosti, i když cizinec odmítl vypovídat, což je jeho právem.

§ 117: není přijatelné, aby odvolání proti uložení zvláštního opatření nemělo odkladný účinek.

§ 118 odst. 2: ustanovení, dle kterého pozdější rozhodnutí o zajištění ruší dosavadní rozhodnutí o zajištění, může znesnadňovat soudní přezkum předchozího rozhodnutí.

§ 120: lhůta ke správní žalobě v cizineckých věcech by měla být obecná, tj. 2 měsíce. Kratší lhůta je pastí pro právníky, kteří se ne všichni v komplikovaných cizineckých případech orientují.

§ 121: je třeba vložit ustanovení, že zvláštní místní příslušnost krajských soudů se vztahuje i na žaloby proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 s.ř.s.

§ 122: lhůty k podání správní žaloby by ve všech případech měly být obecné, tj. 60 dnů, nikoli pouze 10 dnů.

Povinnosti cizinců:

§ 124 písm. f): není žádoucí ukládat cizincům povinnost hlásit vždy i vydání nového cestovního dokladu ze své země. Jednalo by se o velké zatěžování cizinců i úřadů.

§ 126 odst. 4: zavádí se povinnost doprovodit každé ohlášení změny místa pobytu i předložením dokladu o zajištění ubytování. Toto by se vztahovalo i na cizince pobývající v ČR bez víza. Toto je další byrokratické zkomplikování procesu. Navíc, ohlašovací povinnost nemá sloužit zkoumání vztahů mezi pronajímatelem a nájemcem, nýbrž má sloužit pouze policii k evidenci cizinců. Jak má cizinec, který se přestěhuje, avšak žádný doklad o zajištění ubytování nemá, svou ohlašovací povinnost splnit? Současná úprava je vhodnější, a to i z toho důvodu, že méně porušuje směrnici 2004/38/ES, která vyžadování dokladů o zajištění ubytování zakazuje.

§ 129 odst. 3: podmínkou povinnosti dopravce dopravit cizince zpět do zemí mimo EU by mělo být zavinění tohoto dopravce.

§ 131 odst. 2: není žádoucí zavádět povinnost veškerých orgánů veřejné moci hlásit Ministerstvu vnitra, že kterýkoli cizinec předložil něco padělanou či pozměněnou veřejnou listinu. Řešení těchto případů je v kompetenci orgánů činných v trestním řízení, nikoli Ministerstva vnitra.

Přestupky

§ 135 odst. 1 písm. b): nepožádání o potvrzení o přechodném pobytu občana EU má být přestupkem pod pokutou až 3.000 Kč. S tímto zpřísněním nelze souhlasit, navrhuje zachovat stávající liberální úpravu.

§ 135 odst. 1 písm. s): neohlášení ukončení pobytu v ČR má být přestupkem. Je však nejasné, co znamená ukončení pobytu v ČR (na jak dlouho musí mít cizinec úmysl odcestovat?). Navrhujeme toto vypustit.

§ 137 odst. 5: přenášení přestupkové odpovědnosti z dětí na jejich zákonné zástupce je zde formulováno příliš paušálně. Pokud se např. dítě prokáže falešným cestovním dokladem, nemůže z tohoto vzniknout přestupková odpovědnost jeho rodiče. Hodlá-li zákonodárce uložit zákonným zástupcům (tj. i českým občanům) dětí-cizinců určité povinnosti pod sankcí pokuty, musí tak učinit jasně.

§ 150: není žádoucí zavádět biometrické průkazy i pro rodinné příslušníky občanů EU, neboť

- přebírání biometrických průkazů je nákladnější (je třeba se na úřad nejméně 2x dostavit osobně) a trvá časově podstatně déle než přebírání současných průkazů ve formě knížečky; mnohem nákladnější je rovněž provádění změn v průkazech (u biometrických je třeba vyhotovit průkaz nový). Je třeba uvést, že úřady již dnes nezvládají svou agendu a takto by byly dále zatěžovány.
- důvodová zpráva ani netvrdí, že by docházelo v jakékoli relevantní míře k padělání. Nevládní organizace nemohou ani potvrdit, že by sami cizinci biometrické průkazy preferovali.

§ 161 odst. 2: též občané EU by měli mít možnost být zapsáni v cestovním dokladu svých rodičů

§ 186 písm. a): není žádoucí, aby vláda stanovovala nařízením vízovou povinnost pro rodinné příslušníky občanů EU nad rámec předpisů EU
